

El misteri del matrimoni

Dins l'any marià per a la família que s'està vivint a l'Opus Dei, iniciem una sèrie d'editorials sobre l'amor humà. El primer text se centra en el matrimoni.

09/07/2015

El matrimoni és una realitat natural, que respon a la manera de ser persona, home i dona. En aquest sentit l'Església ensenya que "el mateix Déu és l'autor del matrimoni (GS 48, 1). La vocació al matrimoni s'inscriu en la naturalesa mateixa de

l'home i de la dona, segons van sortir de la mà del Creador"[1].

Fonamentalment, no es tracta d'una creació cultural, ja que sols el matrimoni reflecteix plenament la dignitat de la unió entre home i dona. Les seves característiques no han estat establertes per cap religió, societat, legislació o autoritat humana; ni han estat seleccionades per a configurar diferents models matrimonials i familiars segons les preferències del moment.

En els designis de Déu, el matrimoni segueix a la naturalesa humana, i les seves propietats en són reflex.

La relació específicament matrimonial

El matrimoni tampoc no neix d'un cert tipus d'acord entre dues persones que volen estar juntes de manera més o menys estable. Neix d'un pacte conjugal: l'acte lliure pel

qual una dona i un home es donen i reben mútuament per a ser matrimoni, fonament i origen d'una família.

La totalitat d'aquesta donació mútua és la clau d'allò que consisteix el matrimoni, perquè d'ella s'en deriven les qualitats essencials i els fins propis.

Per això, és lliurament irrevocable. Els cònjuges deixen de ser amos exclusius de si en els aspectes conjugals, i passen a pertànyer l'un a l'altre tant com a ells mateixos. L'un es deu a l'altre: no només estan casats, sinó que són esposos. La identitat personal ha quedat modificada per la relació amb l'altre, que els vincula "fins que la mort els separi". Aquesta unitat dels dos és la més íntima que existeix a la terra. Ja no està en poder seu deixar de ser marit o muller, perquè s'han fet "una sola carn"[2]."

Un cop nascut, el vincle entre els esposos ja no depèn de la seva voluntat, sinó de la naturalesa -en definitiva, del Déu Creador-, que els ha unit. La llibertat ja no es refereix a la possibilitat d'ésser o no ésser esposos, sinó a la de procurar o no viure d'acord amb la veritat d'allò que són.

La "totalitat" natural del lliurament pròpiament matrimonial

En realitat, només un lliurament que sigui do total de si i una acceptació també total responen a les exigències de la dignitat de la persona.

Aquesta totalitat no pot ser més que exclusiva: és impossible si es dóna un canvi simultani o alternatiu a la parella, mentre visquin els dos cònjuges.

Implica també el lliurament i acceptació de cada un amb el futur:

la persona creix en el temps, no s'esgota en un episodi. Només és possible lliurar-se totalment per sempre. Aquest lliurament total és una afirmació de llibertat d'ambdós cònjuges.

Totalitat significa, a més, que cada espòs lliura la seva persona i rep la de l'altre, no de manera selectiva, sinó en totes les seves dimensions amb significat conjugal.

Concretament, el matrimoni és la unió d'home i dona basada en la diferència i complementarietat sexual, que -no casualment- és el camí natural de la transmissió de la vida (aspecte necessari perquè es doni la totalitat). El matrimoni és potencialment fecund per naturalesa: aquest és el fonament natural de la família.

Lliurament mutu, exclusiu, perpetu i fecund són les característiques

pròpies de l'amor entre home i dona en la plenitud humana de significat.

La reflexió cristiana les ha anomenades des d'antic propietats essencials (unitat i indissolubilitat) i fins (el bé dels esposos i el dels fills) no per imposar arbitràriament un model de matrimoni, sinó per intentar expressar a fons la veritat "del principi"[3].

La sacralitat del matrimoni

L'íntima comunitat de vida i amor que es funda sobre l'enllaç matrimonial d'un home i una dona reflecteix la dignitat de la persona humana i la vocació radical a l'amor, i com a conseqüència, a la felicitat. El matrimoni, ja en la dimensió natural, posseeix un cert caràcter sagrat. Per aquesta raó l'Església parla del misteri del matrimoni[4].

Déu mateix, a la Sagrada Escripura, se serveix de la imatge del matrimoni

per donar-se a conèixer i expressar l'amor pels homes[5]. La unitat dels dos, creats a imatge de Déu, conté en certa manera la semblança divina, i ens ajuda a entreveure el misteri de l'amor de Déu, que escapa al nostre coneixement immediat[6].

La criatura humana, però, va quedar profundament afectada per les ferides del pecat. I també el matrimoni es va veure enfosquit i pertorbat[7]. Això explica els errors, teòrics i pràctics, que es donen respecte a la seva veritat.

Malgrat això, la veritat de la creació subsisteix arrelada en la naturalesa humana[8], de manera que les persones de bona voluntat se senten inclinades a no conformar-se amb una versió rebaixada de la unió entre home i dona. Aquest veritable sentit de l'amor -fins i tot amb les dificultats que experimenta permet a Déu, entre d'altres maneres, el

donar-se a conèixer i realitzar gradualment el seu pla de salvació, que culmina en Crist.

El matrimoni, redimit per Jesucrist

Jesús ensenya en la seva predicació, d'una manera nova i definitiva, la veritat originària del matrimoni[9]. La "duresa de cor", conseqüència de la caiguda, incapacitava per comprendre íntegrament les exigències del lliurament conjugal, i per considerar-les realitzables.

Arribada la plenitud dels temps, el Fill de Déu però "revela la veritat originària del matrimoni, la veritat del 'principi', i, alliberant l'home de la duresa del cor, el fa capaç de realitzar-la plenament"[10], perquè "seguint el Crist, renunciant a si mateixos, prenent sobre si els seus encreuaments, els esposos podran 'comprendre' el sentit original del matrimoni i viure-ho amb l'ajuda de Crist"[11].

El matrimoni, sacrament de la Nova Llei

En constituir el matrimoni entre batejats en sacrament[12], Jesús porta a una plenitud nova, sobrenatural, el seu significat en la Creació i sota la Llei Antiga, plenitud a la qual ja estava ordenat interiorment[13].

El matrimoni sacramental esdevé via per la qual els cònjuges reben l'acció santificadora de Crist, no només individualment com a batejats, sinó per la participació de la unitat dels dos en la Nova Aliança amb què Crist s'ha unit a l'Església[14]. Així, el Concili Vaticà II l'anomena "imatge i participació de l'aliança d'amor entre Crist i l'Església"[15].

Això significa, entre altres coses, que aquesta unió dels esposos amb Crist no és extrínseca (és a dir, com si el matrimoni fos una circumstància més de la vida), sinó intrínseca: es

dóna a través de l'eficàcia sacramental, santificadora, de la mateixa realitat matrimonial[16]. Déu surt a l'encontre dels esposos, i roman amb ells com a garant de l'amor conjugal i de l'eficàcia de la unió per fer present entre els homes l'Amor.

Així , el sagrament no és principalment les noces, sinó el matrimoni, és a dir, la "unitat dels dos", que és "signe permanent" (per la unitat indissoluble) de la unió de Crist amb l'Església. D'aquí que la gràcia del sagrament acompanyi els cònjuges al llarg de la seva existència[17].

D'aquesta manera, "el contingut de la participació en la vida de Crist és també específic: l'amor conjugal comporta una totalitat en la qual entren tots els elements integrants de la persona (...). En una paraula, té les característiques normals de tot amor

conjugal natural, però amb un significat nou que no només els purifica i consolida, sinó que les eleva, fins al punt de fer d'elles expressió de valors pròpiament cristians"[18].

D'ençà de molt aviat, la consideració d'aquest significat ple del matrimoni, a la llum de la fe i amb les gràcies que el Senyor li concedia per comprendre el valor de la vida ordinària en els plans de Déu, va portar sant Josepmaria a entendre-ho com una veritable i genuïna vocació cristiana: "***Els casats són cridats a santificar el matrimoni i a santificar-se en aquesta unió; per això cometrien un greu error si edificuessin la seva conducta espiritual al marge de la llar***"[19].

- [1] *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1603.
- [2] *Mt 19,6*.
- [3] Cfr. *Mt 19,4.8*.
- [4] Cfr. *Ef 5,22-23*.
- [5] Cfr. *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1602.
- [6] Cfr. Benet XVI, *Deus Caritas Est*, n. 11.
- [7] Cf. *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1608.
- [8] Cfr. *ibid.*
- [9] Cfr. *Mt 19,3-4*.
- [10] Sant Joan Pau II, *Familiaris consortio*, n. 13.
- [11] *Catecisme de l'Església Catòlica*, 1615.

[12] Cfr. *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1617.

[13] Cfr. Sant Joan Pau II, *Familiaris consortio*, n. 13.

[14] Cfr. *Ef 5,25-27*.

[15] *Gaudium et Spes*, n. 48.

[16] Cfr. *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1638 ss.

[17] Cfr. Sant Joan Pau II, *Familiaris consortio*, n. 56.

[18] Sant Joan Pau II, *Familiaris consortio*, n. 13.

[19] Sant Josep maria, *És Crist que passa*, n. 23.

.....

opusdei.org/ca-ad/article/el-misteri-del-matrimoni/ (05/04/2025)